

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának törvényerejű rendelete április 4-nek, Magyarország felszabadulása napjának nemzeti ünneppé való nyilvánításáról

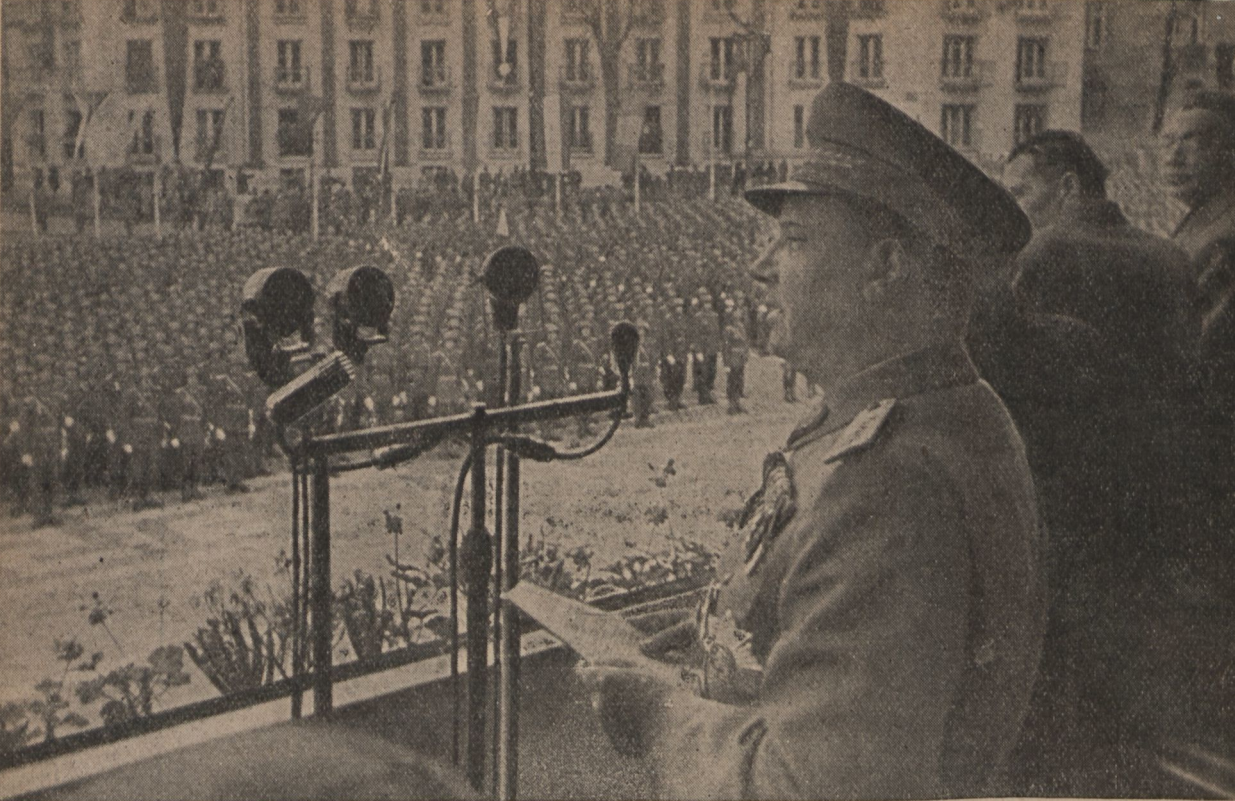
- 1 1945 április 4 a legdöntőbb fordulat Magyarország ezeréves történetében és a magyar nép küzdelmekben gazdag életében, mint az a nap, amelyen a dicsőséges Szovjet Hadsereg kiűzte országunk területéről a német fasiszták és magyar esatlósaik utolsó hordáit, felszabadította az egész ország területét az idegen, imperialista megszállás és az elnyomás alól, megnyitotta az utat hazánk igazi függetlenségének megteremtésére, a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megalósítására, a népi demokratikus államhatalom kiharcolására, a szocializmus építésére.*
- 2 Április 4 a magyar nép soha el nem múló hálájának, forró szere-
tetének, a baráti és szövetségi hűségének ünnepe, felszabadítója,
példaképe, függetlenségének oltalmazója, a béke legfőbb őre és leg-
erősebb támasza a Szovjetunió, a dicsőséges Szovjet Hadsereg,
népünk és a haladó emberiség tanítója, s igaz barátja, a nagy
Sztálin iránt.*
- 3 Április 4 nemzeti ünnep, Magyarország legnagyobb nemzeti ünnepe
a magyar felszabadulás, a megbonthatatlan szovjet-magyar barát-
ság napja.*

SZABÓ I. LÁSZLÓ

főhadnagy

SZABADSÁGUNK FELEJTHETETLEN ÜNNEPE

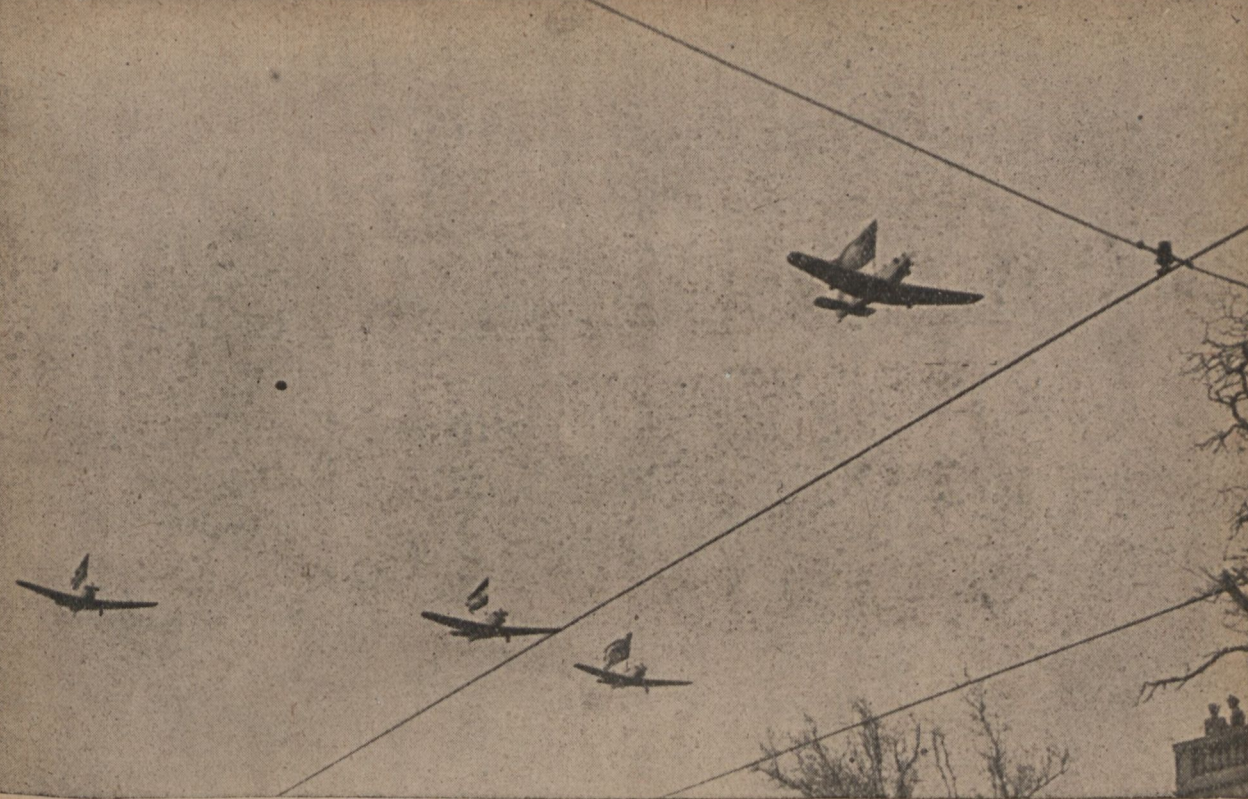
Heteken keresztül forró lelkesedéssel készült a magyar dolgozó nép és hadserege felszabadulásunk nagy ünnepére. Munkásosztályunk az üze-
mekben, a munkapadok mellett gyakran még a felejthetetlen sztálini mű-
szak hatalmas teljesítményeit is túlhaladta azoknak a munkafelajánlások-
nak teljesítésével, amelyeket a Szovjetunió iránt, a felszabadító Szovjet
Hadsereg iránt érzett őszinte, bensőséges szeretet, a hála és hűség tiszta
érzése váltott ki belőle. Dolgozó parasztságunk legjobbjai, élükön a ter-
melőszövetkezetek és gépállomások dolgozóival, most léptek igazán méltó
lendülettel a szocializmus építésének arra az útjára, amelyet az alkotó
kedv, a munka hősiessége jellemez. S a munkások és dolgozó parasztok
egyenruhát öltött fiai, néphadseregünk katonái és tisztjei ugyancsak méltó-
képpen vették ki részüket a nagy ünnep pompájának növeléséből. Hatal-
mas díszszemlénk egész dolgozó népünk számára meggyőzően mutatta be
hadseregünk erejét és ezáltal a dolgozó nép termelő munkájának biztonsá-

DÍSZSZEMLE

gát. Ugyanakkor a díszszemle egész sor olyan energiát hozott felszínre csapatainkból, amelyek jelentős mértékben járulnak hozzá ahhoz, hogy *Farkas Mihály* vezérezredes, honvédelmi miniszter bajtársnak a kiképzési esztendő elején kiadott parancsában élénk tűzött feladatokat — mindenekelőtt a vasfegyelem megteremtését és erősítését, a katonai rend, szervezettség és pontosság követelményeinek érvényrejuttatását — az eddiginél jobban teljesíthessük.

A nagy ünnep súlyát és jelentőségét előzményei is hangsúlyozták. Néhány nappal az évforduló előtt jelent meg a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának törvényerejű rendelete április negyedikének, Magyarország felszabadulása napjának nemzeti ünnepévé való nyilvánításáról. És harmadikán, történelmünk legnagyobb ünnepnapja évfordulójának előestéjén dolgozó népünk a közvetlen élmények felemelő sorozatából érezhette meg azt a forró együttérzést, baráti szeretetet, amely a hatalmas béketábor baráti népei, elsősorban a nagy szovjet nép részéről szabad hazánk felé árad. Megérkeztek a baráti országok és a testvéri kommunista pártok küldöttségei. Legnagyobb szövetségesünk, barátunk és támogatónk, a győzelmes szocializmus országa a Bolsevik Párt egyik legkipróbáltabb, legnagyobb szerűbb harcosát, *Sztálin* elvtárs egyik közvetlen munkatársát, hazánk őszinte segítőjét, *Vorosilov* marsallt küldte el hozzánk. A Bolsevik Párt és a szovjet kormány elküldte hozzánk *M. A. Szuszlovot*, a SzK(b)P Politikai Bizottságának tagját. Itt volt *Szviridov* altábornagy és *Goncár*, a Sztálin-díjas író. És a többi baráti ország küldöttségeinek élén olyan elvtársak vettek részt ünnepünkön, mint *Svoboda* tábornok csehszlovák hadügyminiszter, *Emil Bodnaras* román nemzetvédelmi miniszter, *Pien-Csang-Vu* altábornagy, a kínai kormányküldöttség vezetője, *Julius Durts*

1950. ÁPRILIS 4.

csehszlovák földművelésügyi miniszter, *Darianov* bolgár miniszterelnök-helyettes, *Otto Grotewohl*, a Demokratikus Német Köztársaság miniszterelnöke. Itt volt *Frantisek* elvtárs, *Bequir Balluku* albán vezérezredes, *Martin Andersen Nexö*, a hírneves dán író és még a távoli Koreai Demokratikus Népköztársaság is elküldte hozzánk képviselőjét, *Li-Ten-Nam* egészségvédelmi minisztert, hogy kifejezze ezzel is: a nagy béketábor népeit a mérőfődek ezrei sem választják el egymástól.

„Tapasztalni fogják hazánkban, hogy ez a nép milyen hálás szeretettel és hűséggel viszonylik felszabadítójához, hogy egyre mélyebb és szorosabb az az őszinte barátság, amely a sokat szenvedett magyar népet a hatalmas Szovjetúntóhoz és annak bölcs vezéréhez, a magyarság nagy gyámolítójához, *Sztálin* elvtárshoz fűzi.” Rákosi Mátyás elvtárs fogadta ezekkel a szavakkal a szovjet kormánydelegációt. Ezekkel a szavakkal fejezte ki azt a napról-napra erősödő hűséget, azt a végtelen hálát, amely az egész magyar népet ahhoz a néphez fűzi, amelynek szabadságát, új, boldog életének lehetőségét köszönheti. *Vorosilov* marsall pedig így válaszolt Rákosi Mátyás szavaira: „Különös örömmel jöttünk újból országukba, hogy a magyar néppel együtt örüljünk azoknak a sikereknek és eredményeknek, melyeket új élete építésében az elmúlt öt évben elért. A szovjet nép és nagy vezére, *Sztálin* elvtárs nevében testvéri üdvözlést és azt a kívánságot tolmácsolom a magyar népnek és a baráti Magyarország fővárosa lakosságának, hogy hazájuk tovább fejlődjék és virágozzék.” Mi tehetné népünket boldogabbá, mint annak a tudata, hogy ilyen meleg barátsággal, építő munkánk sikerének ilyen elismerésével tekint felénk, akinek életünket, szabadságunkat, minden lehetőségünket köszönhetjük: a szovjet nép, a nagy *Sztálin*.

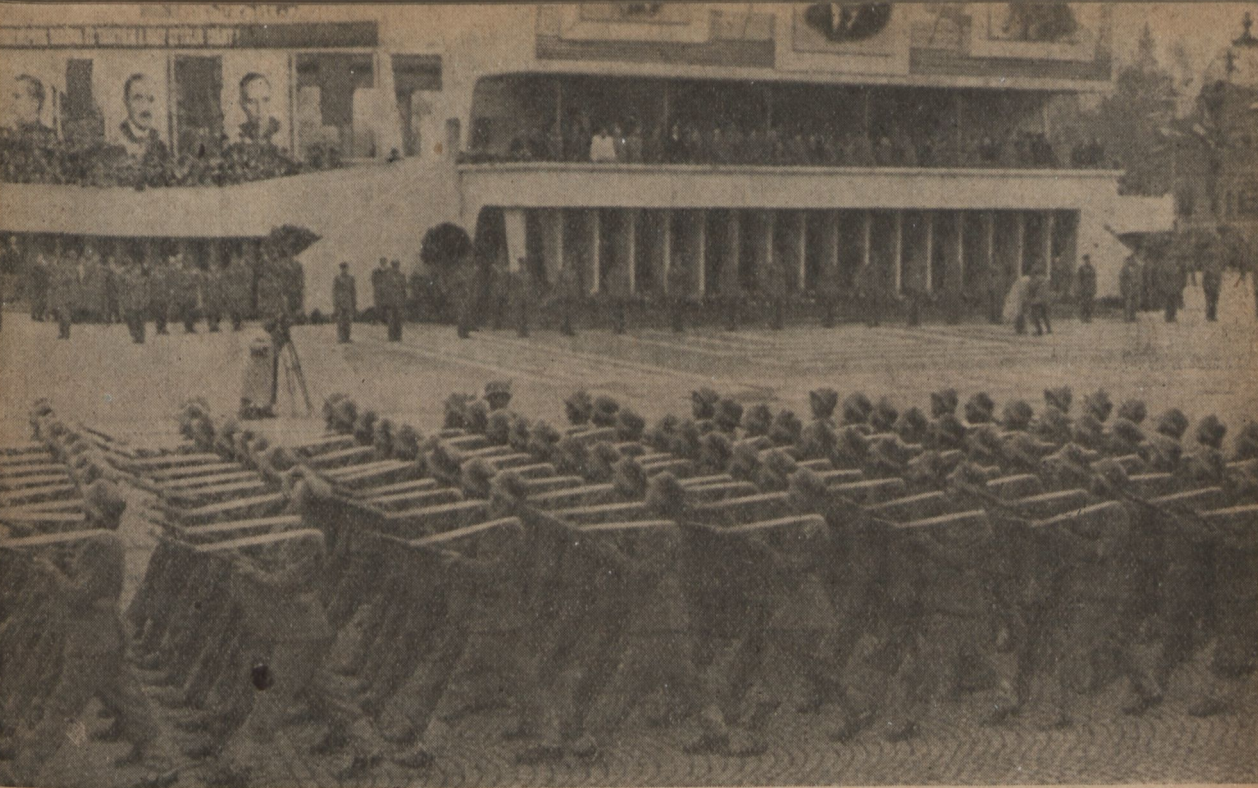
DÍSZSZEMLE

A magyar népnek a Szovjetunió iránt érzett kiapadhatatlan háláját és hűségét fejezték ki azok az ünnepségek, amelyek április harmadikán, a nagy nap előestéjén a fasiszták által orvul meggyilkolt szovjet parlamenterek vecsési emlékművénél, majd a szovjet hősi emlékműveknél zajlottak le. Ezen a napon leplezték le „A hála és a hűség szobrát” is. Ez a szobor pontos mása annak a nagyszerű szoboralkotásnak, amelyet a magyar dolgozók az elmúlt év decemberében *Sztálin* elvtársnak küldtek ajándékkul, hetvenedik születésnapja alkalmából.

Ezen a napon este az Operaház csodálatosan feldíszített épületében jöttek össze az ünneplő magyar nép is a velünk ünneplő Szovjetunió, a velünk ünneplő nagy béketábor népeinek képviselői. A proletár-nemzetköziség, a népek egymás iránti megbecsülésének tiszta érzése volt az, amit a küldöttek mindegyike tolmácsolt felénk. És vendégeink minden szavából azt éreztük, hogy eredményeink megbecsülése mellett biztatást, baráti segítséget, testvéri szeretetet ígér továbbra is felfelé haladó népünknek az a tábor, amelynek élén a dicsőséges Szovjetunió, a nagy *Sztálin* áll.

Másnap, április negyedikén, hazánk felszabadulásának ötödik évfordulóján már korán hajnalban forgalmasak voltak azok az útvonalak, amelyeken néphadseregünk felvonuló csapatainak kellett végighaladniuk. Ünneplőruhás dolgozók sokezres tömege helyezkedett el a hosszú kordonok mentén, hogy láthassa saját hadseregét, a magyar dolgozók honvédségét. A csapatok a Hősök-terén sorakoztak fel.

Nyolc óra előtt néhány perccel már megtelt a dísztribün. Az első sorban *Vorosilov* marsallal az élükön a baráti országok küldöttségei, *Rákosi* Mátyás elvtárs, Pártunk és kormányunk vezetői foglaltak helyet. Pontosan nyolc órakor érkezett gépkocsiján a térre *Farkas* Mihály vezér-

1950. APRILIS 4.

ezredes, honvédelmi miniszter bajtárs. Fogadta *Király* Béla vezérőrnagy bajtárs jelentését, azután megszemlélte felsorakozott csapatainkat. Messze-
csengő hangon üdvözölte a bajtársakat.

— *Jó reggelt, bajtársak!*

Ezer és ezer friss, érces hang zúgta rá: „*Erőt, egészséget!*”

— *Üdvözöllek benneteket hazánk felszabadulásának ötödik évfordulóján!* — Így köszöntötte a miniszter bajtárs a tisztiiskolásokat, a páncélosokat, a tüzéreket, majd az államvédelmi határőröket és őröket, s sorra a többi csapatokat. Azután elfoglalta helyét a díszelvényen és beszédet intézett a bajtársakhoz. Felemelő, erőt sugárzó látványt nyújtott a hatalmas tér a csapatok nyílegyenes soraival, az utcatorlatoknál elhelyezkedő páncélos és gépvontatású egységek harcieszközeivel. A mikrofon harsogva vitte szét a miniszter bajtárs szavát: „*Honvédeink, tiszteseink, tiszthelyetteseink, tisztjeink és tábornokaink kötelessége, hogy szakadatlanul növeljék katonai tudásukat, hogy erősítsék a hadsereg fegyelmét, biztosítsák Honvédségünk megbonthatatlan politikai egységét és magasfokú erkölcsi erejét.*”

A Himnusz hangjai, amelyek a díszfelvonulás kezdetét jelezték, egybeolvadtak felszabadulásunk nagy ünnepét megnyitó díszössztüzeink roba-
jával. A tér pillanatok alatt kiürült s azután a tribünökön és a kordonok mögött elhelyezkedett nézők ünneplése közepette elvonultak az első díszelgő alakulatok *Rákosi* elvtárs, *Farkas* Mihály vezérezredes, miniszter bajtárs s hazánk vendégei előtt. Az 1848-as és 1919-es harci lobogók nyitották meg a menetet, jelképezve; hogy történelmünk legnagyobb szerűbb szabadság-
küzdelmei április negyedikén nyertek teljes beteljesülést, amikor a dicső-
séges Szovjet Hadsereg az utolsó fasiszta fegyveresekeket is kiűzte orszá-

DISZSZEMLE

gunk területéről és egész hazánk felszabadult. A tisztiiskolások menete következett, majd sorra vonultak fel a gyalogság, a tüzérség, a páncélosok, a gépkocsizó lövészek, folyamőrök és műszakiak, az államvédelmi határőrök, államvédelmi őrk. Ugyanakkor a levegőben hatalmas, nemzetiszínű és vörös zászlókat lobogtatva a Sztálini Sólymok követői, néphadseregünk fiatal repülői húztak el a tér felett.

A néppel egybeforrott hadseregünk megmutatta felszabadulásunk ünnepén, hogy szilárd védelmezője szabad hazánknak. Bajtársaink büszke fővetése, öntudatos, fegyelemzett magatartása híven tükrözte, hogy a magyar nép fegyveres ereje felkészült arra, hogy a Szovjetunió fegyveres erői oldalán, és a baráti népi demokráciák hadseregeivel egy sorban biztosítsa a békét, a szocializmus zavartalan építését. Ezt értette meg a díszszemlénből a dolgozóknak az a hatalmas tömege is, amely a csapatok elvonulási útvonalai mellett elhelyezkedve egy pillanatra sem szűnt meg tombolva ünnepelni szabad országunk fegyveres védelmezőit. Bajtársaink sorainak ércfalai az alkotó munka biztonságát sugározták azok felé, akik a munkaversenyek tüzeiben építik a szocialista Magyarország nagyszerű jövőjét.

S a nap további részén, a Városligetben, a Népligetben rendezett népünnepélyeken a vidámság, a felszabadult öröm csodálatos óráiban az ünneplő nép tarka tömegeiből mindenhol kivillant néphadseregünk egy-egy egyenruhája. A felszabadult nép együtt ünnepelte védelmezőjével, honvédségével a Szovjetuniót, a munka eredményeit, a boldog, szocialista jövőt. Millió és millió nagyszerű megnyilvánulását sorolhatnánk fel annak: hogyan fejeződött ki ezen a napon az, hogy a mi népünk milyen forrónszereti fegyveres fiait és hogy a mi hadseregünk milyen szoros egységben forrott össze a dolgozó magyar néppel.

Néha még az eső is megeredt, fújt a hideg szél, de minden vihar gyenge lett volna ahhoz, hogy megbontsa az ünnep boldog hangulatát, a szívükből örülő munkások, katonák, parasztok, dolgozó értelmiségiek vidám kedvét. A gellérthegy-i tűzijáték, az ünnepélyes zászlólevonás csak hivatalos befejezését jelentette az ünnepnek. Április negyedike, amely a dolgozók munkafelajánlásai során oly hatalmas eredményeket teremtett, oly csodálatos energiákat hozott napvilágra munkáosztaélyunkban és dolgozó parasztságunkban, április negyedike, amely kimagasló teljesítményekre ösztönözte a díszszemlén felvonult csapatainkat, tovább él a magyar nép harcos tetteiben, túl egy nagyszerű ünnepnap keretein. A felszabadulás tudatos örömeinek felelevenítése további erőt ad a szocializmus építésének meggyorsításához, eredményeink szilárd védelmének további erősítéséhez.